

ОРГАНІЗАЦІЯ АУДИТУ В ГАЛУЗІ ОХОРОНИ ПРАЦІ

СИЛАБУС

Шифр і назва спеціальності	263 Цивільна безпека	Інститут / факультет	Навчально-науковий інститут механічної інженерії і транспорту
Назва програми	Охорона праці	Кафедра	Безпека праці та навколишнього середовища
Тип програми	Освітньо-професійна	Мова навчання	українська

Викладач

Букатенко Наталія Олексіївна, Nataliia.Bukatenko@khpi.edu.ua

К.т.н, доцент, доцент кафедри «Безпека праці та навколишнього середовища», стаж педагогічної роботи - 22 роки. Автор та співавтор понад 100 наукових та навчально-методичних публікацій, основні курси, що викладає: «Організація аудиту в галузі охорони праці», «Соціальна відповідальність», «Профілактика виробничого травматизму та професійних захворювань», «Основи професійної безпеки та здоров'я людини», «Безпека праці у професійній діяльності», «Екологія».

Загальна інформація про курс

Анотація	У курсі розглядаються особливості організаційно-функціональної структури державного нагляду в сфері охорони праці, документація з охорони праці підприємства, функції, права та відповідальність державного нагляду за охороною праці, планові заходи зі здійснення державного нагляду, позапланові заходи зі здійснення державного нагляду. Права, обов'язки та відповідальність посадових осіб. Аналітичне оцінювання діяльності органів державного нагляду у сфері охорони праці. Сутність та нормативна база (або порядок) оцінювання наглядової діяльності. Формування звітності про наглядову діяльність органів державного нагляду за охороною праці. Загальні принципи і підхід до організації і ведення звітності. Порядок і вимоги до формування звітів. Аналітичне оцінювання наглядової діяльності. Діюча система оцінювання наглядової діяльності. Шляхи вдосконалення оцінки наглядової діяльності.
Цілі курсу	полягають у набутті студентом компетентності, фундаментальних знань теорії та практики з правових і організаційних питань державного нагляду та аудиту в галузі охорони праці.
Формат	Лекції, практичні роботи, індивідуальне завдання. Вивчення дисципліни закінчується заліком.
Семестр	6

Результати навчання

ПРН 3. Аналізувати суспільні явища й процеси на рівні, необхідному для професійної діяльності, знати нормативно-правові засади забезпечення цивільного захисту, охорони праці, питання нормативного регулювання забезпечення заходів у сфері цивільного захисту та техногенної безпеки об'єктів і територій.

ПРН 4. Застосовувати отримані знання правових основ цивільного захисту, охорони праці у практичній діяльності.

ПРН 5. Розробляти тексти та документи з питань професійної діяльності, спілкуватися українською професійною мовою; читати й розуміти фахову іншомовну літературу, використовуючи її у соціальній і професійній сферах; демонструвати культуру мислення та виявляти навички щодо організації культурного діалогу на рівні, необхідному для професійної діяльності.

ПРН 10. Розробляти та використовувати технічну документацію, зокрема з використанням сучасних інформаційних технологій.

ПРН 19. Аналізувати і обґрунтовувати інженерно-технічні та організаційні заходи щодо цивільного захисту, техногенної та промислової безпеки на об'єктах та територіях.

Теми що розглядаються

Тема 1. Історія становлення, організація і структура державного нагляду за охороною праці в Україні. Радянський період становлення нагляду. Створення Державного комітету по нагляду за безпечним веденням робіт у промисловості та гірничому нагляду. Створення Державного комітету України з нагляду за охороною праці. Створення Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду. Створення Державної служби гірничого нагляду та промислової безпеки України. Створення Державної служби України з питань праці.

Тема 2. Особливості організаційно-функціональної структури державного нагляду в сфері охорони праці.

Тема 3. Функції, права та відповідальність державного нагляду за охороною праці. Функції державного нагляду за охороною праці. Планові заходи зі здійснення державного нагляду. Позапланові заходи зі здійснення державного нагляду. Права, обов'язки та відповідальність посадових осіб.

Тема 4. Аналітичне оцінювання діяльності органів державного нагляду у сфері охорони праці. Сутність та нормативна база (або порядок) оцінювання наглядової діяльності. Формування звітності про наглядову діяльність органів державного нагляду за охороною праці. Загальні принципи і підхід до організації і ведення звітності. Порядок і вимоги до формування звітів. Аналітичне оцінювання наглядової діяльності. Діюча система оцінювання наглядової діяльності. Шляхи вдосконалення оцінки наглядової діяльності. Етапи та порядок звітування, оцінки та прийняття управлінських рішень про наглядову діяльність. Використання інформаційних технологій для обробки даних про наглядову діяльність.

Тема 5. Перевірка діяльності органів державного нагляду за охороною праці. Загальні положення щодо перевірки наглядової діяльності. Питання, що розглядаються та вивчаються під час перевірок. Стан планування роботи з наглядової діяльності. Ведення діловодства. Робота, що проводиться з укомплектування та навчання штату кадрів. Методи керівництва і управління роботою. Робота Ради територіального управління. Контроль за реалізацією на підконтрольних підприємствах заходів щодо поліпшення безпеки, гігієни праці та виробничого середовища. Наявність і порядок проведення аналізу стану охорони праці, виробничого травматизму та аварійності на підконтрольних підприємствах. Повнота та своєчасність використання у наглядовій роботі прав, що надані державним інспекторам системи Держпраці. Оформлення результатів перевірки.

Тема 6. Діяльність спеціально уповноваженого державного органу з питань гігієни праці. Організація та структура державного органу з питань гігієни праці. Напрями діяльності державного органу з питань гігієни праці. Завдання державного органу з питань гігієни праці. Повноваження головного державного санітарного лікаря України. Повноваження головних державних санітарних лікарів та інших посадових осіб, які здійснюють державний санітарно-епідеміологічний нагляд. Проведення перевірок державними органами з питань охорони праці. Запобіжний державний санітарно-епідеміологічний нагляд. Поточний державний санітарно-епідеміологічний нагляд. Заходи щодо припинення порушення санітарного законодавства. Порядок оскаржень рішень державної санітарно-епідеміологічної служби.

Тема 7. Методологія проведення обстежень органами державного нагляду за охороною праці. Проведення обстежень підприємств органами державного нагляду за охороною праці. Застосування санкцій, наданих органам державного нагляду за охороною праці. Зупинка експлуатації об'єктів при наявності порушень нормативних актів про охорону праці. Подання щодо невідповідності посадових осіб. Притягнення до адміністративної відповідальності за порушення законодавства про охорону праці.

Форма та методи навчання

Дисципліна «Організація аудиту в галузі охорони праці» вивчається шляхом розкриття сутності тими на лекціях і практичних заняттях та під час самостійної роботи. Наприкінці семестру, проводиться перевірка засвоєного матеріалу шляхом відповідей на тестові запитання.

Під час лекцій використовується:

пояснювально-ілюстративний метод, коли студенти одержують знання з законодавчих документів, учбової або методичної літератури, сприймаючи і осмислюючи надані положення, визначення факти, висновки;

репродуктивний метод (репродукція – відтворення), коли розглядаються певні ситуації і виконуються відповідні різноманітні завдання за інструкціями, приписаннями, правилами згідно приведеним зразкам для аналогічних ситуацій, що дозволяє сформулювати знання, навички і вміння у

студентів, а також опанувати основні розумові операції (аналіз, синтез, узагальнення, перенос, класифікацію).

дослідницький метод, коли проводиться порівняльний аналіз законодавчих документів в різних редакціях, спостерігаються відмінності і робляться самостійні висновки щодо змін в політиці держави у сфері державного нагляду та аудиту в галузі охорони праці.

Під час самостійного виконання реферату студенти опановують матеріал, який не викладається на лекціях, виконуючи пошук джерел необхідної інформації і обґрунтовуючи зроблені висновки.

Методи контролю:

Поточний контроль реалізується у формі опитування на лекціях, практичних заняттях, проведення контрольної роботи по матеріалам першого та другого модулів, виконання індивідуального завдання (реферату) тощо.

Контроль складової робочої програми, яка освоюється під час самостійної роботи студента, проводиться:

- з лекційного матеріалу – шляхом перевірки конспектів, тестування;
- з практичних занять – за допомогою перевірки виконаних завдань;
- з індивідуального завдання – оцінюючи виступ студентів по темі реферату згідно встановленого викладачем порядку.

Семестровий контроль проводиться у формі диференційованого заліку відповідно до навчального плану в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою та у терміни, встановлені навчальним планом. Студент вважається допущеним до семестрового заліку з навчальної дисципліни за умови повного відпрацювання усіх практичних занять та виконання індивідуальних завдань, передбачених навчальною програмою з дисципліни

Розподіл балів, які отримують студенти

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ, ТА ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ТА УМІНЬ (НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS)

Таблиця 1. – Розподіл балів для оцінювання успішності студента для заліку

Практичні заняття	Контрольні роботи	Індивідуальні завдання	Залік	Сума
20	30	10	40	100

Критерії та система оцінювання знань та вмінь студентів.

Згідно основних положень ЄКТС, під **системою оцінювання** слід розуміти сукупність методів (письмові, усні і практичні тести, екзамени, проекти, тощо), що використовуються при оцінюванні досягнень особами, що навчаються, очікуваних результатів навчання.

Успішне оцінювання результатів навчання є передумовою присвоєння кредитів особі, що навчається. Тому твердження про результати вивчення компонентів програм завжди повинні супроводжуватися зрозумілими та відповідними **критеріями оцінювання** для присвоєння кредитів. Це дає можливість стверджувати, чи отримала особа, що навчається, необхідні знання, розуміння, компетенції.

Критерії оцінювання – це описи того, що як очікується, має зробити особа, яка навчається, щоб продемонструвати досягнення результату навчання.

Основними концептуальними положеннями системи оцінювання знань та умінь студентів є:

1. Підвищення якості підготовки і конкурентоспроможності фахівців за рахунок стимулювання самостійної та систематичної роботи студентів протягом навчального семестру, встановлення постійного зворотного зв'язку викладачів з кожним студентом та своєчасного коригування його навчальної діяльності.

2. Підвищення об'єктивності оцінювання знань студентів відбувається за рахунок контролю протягом семестру із використанням 100 бальної шкали (табл. 2). Оцінки обов'язково переводять у національну шкалу (з виставленням державної семестрової оцінки „відмінно”, „добре”, „задовільно” чи „незадовільно”) та у шкалу ECTS (A, B, C, D, E, FX, F).

Таблиця 2 – Шкала оцінювання знань та умінь: національна та ECTS

Рейтингова Оцінка, бали	Оцінка ECTS та її визначення	Національн а оцінка	Критерії оцінювання	
			позитивні	негативні
1	2	3	4	5
90-100	A	Відмінно	<ul style="list-style-type: none"> - Глибоке знання навчального матеріалу модуля, що містяться в основних і додаткових літературних джерелах; - вміння аналізувати явища, які вивчаються, в їхньому взаємозв'язку і розвитку; - вміння проводити теоретичні розрахунки; - відповіді на запитання чіткі, лаконічні, логічно послідовні; - вміння вирішувати складні практичні задачі. 	Відповіді на запитання можуть містити незначні неточності
82-89	B	Добре	<ul style="list-style-type: none"> - Глибокий рівень знань в обсязі обов'язкового матеріалу, що передбачений модулем; - вміння давати аргументовані відповіді 	Відповіді на запитання містять певні неточності;

			на запитання і проводити теоретичні розрахунки; - вміння вирішувати складні практичні задачі.	
75-81	С	Добре	- Міцні знання матеріалу, що вивчається, та його практичного застосування; - вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки; - вміння вирішувати практичні задачі.	- невміння використовувати теоретичні знання для вирішення складних практичних задач.
64-74	Д	Задовільно	- Знання основних фундаментальних положень матеріалу, що вивчається, та їх практичного застосування; - вміння вирішувати прості практичні задачі.	Невміння давати аргументовані відповіді на запитання; - невміння аналізувати викладений матеріал і виконувати розрахунки; - невміння вирішувати складні практичні задачі.
60-63	Е	Задовільно	- Знання основних фундаментальних положень матеріалу модуля, - вміння вирішувати найпростіші практичні задачі.	Незнання окремих (непринципових) питань з матеріалу модуля; - невміння послідовно і аргументовано висловлювати думку; - невміння застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач
35-59	FX (потрібне додаткове вивчення)	Незадовільно	Додаткове вивчення матеріалу модуля може бути виконане в терміни, що передбачені навчальним планом.	Незнання основних фундаментальних положень навчального матеріалу модуля; - істотні помилки у відповідях на запитання; - невміння розв'язувати прості практичні задачі.

1-34	F (потрібне повторне вивчення)	Незадовільн о	-	<ul style="list-style-type: none"> - Повна відсутність знань значної частини навчального матеріалу модуля; - істотні помилки у відповідях на запитання; -незнання основних фундаментальних положень; - невміння орієнтуватися під час розв'язання простих практичних задач
------	---	------------------	---	--

Основна література

1	Організація наглядової діяльності в галузі охорони праці: навч. посіб. / [К.Н. Ткачук, А. С.Филипчук, Д. В. Зеркалов та ін.]. – К.: НТУУ «КПІ», 2014. - 261с.
2	Майстренко В.В. Підвищення ефективності управління державним наглядом за охороною праці на підприємствах вугільної промисловості: дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук: спец. 05.26.01 «Охорона праці» / В.В. Майстренко. – К., 2015. – 157 с.
3	Наказ Державної служби України з питань праці 16 січня 2019 року N 18. Показчик нормативно-правових актів з охорони праці станом на 16 січня 2019 року.
4	Постанова Кабінету Міністрів України від 10.09.2014 р. № 442 «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади»
5	Положення про Державну службу України з питань праці постанова № 96 Кабінет Міністрів України 11 лютого 2015 року
6	Методичні положення зі стимулювання охорони праці / Амоша О.І., Новікова О.Ф., Крот В.І. [та ін.] – Донецьк: ІЕП НАН України, 2000. – С. 141.
7	Порядок видачі дозволів на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 26 жовтня 2011 р. № 1107
8	<div style="border: 1px solid black; height: 20px; width: 100%;"></div> Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» №877-V від 01.10.2021
9	Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» № 280/97-ВР, чинний, від 29.08.2021, підстава - 1639-ІХ.
10	Закон України від 02.10.96 р. № 393/96-ВР «Про звернення громадян»
11	Україна в цифрах 2019. Статистичний збірник. За ред. О.А. Вишневська. – К. – 2020. – 46 с.
12	Кружилко О.Є. Реалізація аналітичних функцій в інформаційних системах з наглядової діяльності / О.Є. Кружилко, В.В. Майстренко // Проблеми охорони праці в Україні. – К. ННДІОП. – 2005. – Вип. 10. – С. 9-14.
13	Кружилко О.Є. Реалізація аналітичних функцій в інформаційних системах з наглядової діяльності / О.Є. Кружилко, В.В. Майстренко // Проблеми охорони праці в Україні. – К. ННДІОП. – 2005. – Вип. 10. – С. 9-14.
14	Кружилко О.Є. Наукові засади оперативного управління охороною праці: дис. на здобуття наук. ступеня д-ра техн. наук / О.Є. Кружилко. – К.: ДУ „ННДІПБОП”, 2011. – 320 с.
15	Кружилко О.Є. Аналітичне оцінювання взаємного впливу показників наглядової діяльності та показників смертельного виробничого

	травматизму / О.Є. Кружилко // Проблеми охорони праці в Україні. – К.: ННДПБОП. – 2009. – Вип. 16. – С.30-37.
16	Кружилко О.Є. Інформаційно-аналітична підтримка прийняття рішень з управління наглядовою діяльністю (на прикладі вугільної галузі) / О.Є. Кружилко // Проблеми охорони праці в Україні. –2010. – Вип. 18. – С.75-84.
17	Кучеба П.К. Організаційно-економічні основи управління охороною праці у вугільній промисловості: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра техн. наук/ П.К. Кучеба. – Дніпропетровськ, 1999 – 32 с.
18	Ткачук К.Н. Наукові основи використання інформаційних технологій у наглядовій діяльності / К.Н. Ткачук, О.Є. Кружилко, В.В. Майстренко, О.А. Кириченко, С.Г. Полукарова // Проблеми охорони праці в Україні. – К.: ННДІОП. – 2010. – Вип.19. – С.87-95.
19	Романенко Н.В. Удосконалення інформаційно-методичного забезпечення наглядової діяльності за охороною праці: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. тех. наук: 05.26.01«Охорона праці». – К: 2008.-18 с. «Редакція журналу «Охорона праці». – 2006. – 96 с.
20	Кодекс України про адміністративні правопорушення. Документ 8073 ¹ -Х, чинний, поточна редакція — Редакція від 08.08.2021, підстава - 1684-ІХ, 1685-ІХ
21	Закон України “Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення” № 4004-ХІІ від 24.02.1994.
22	Закон України “Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності” № 2806-ІV від 06.09.2005.
23	Про внесення змін до Закону України "Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності" щодо вдосконалення процедури видачі документів дозвільного характеру, оформлених центральними органами виконавчої влади. Документ 1252-VII, чинний, поточна редакція — Прийняття від 13.05.2014.
24	Закон України «Про ліцензування видів господарської діяльності». Документ 222-VIII, чинний, поточна редакція.— Редакція від 01.07.2021, підстава - 738-ІХ.
25	Типове Положення про комісію з питань охорони підприємства. Наказ Держгірпромнагляду №55 від 21.03.07.
26	Типове Положення про діяльність уповноважених найманих працівниками осіб з питань охорони праці. Документ z0316-07, чинний, поточна редакція. — Прийняття від 21.03.2007.
27	Положення про державний санітарно-епідеміологічний нагляд. Постанова КМУ №1109 від 19.08.2002.
28	Положення про державну санітарно-епідеміологічну службу України. Постанова КМУ № 1218 від 19.08.2002.

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Таблиця 4. – Перелік дисциплін

Вивчення цієї дисципліни безпосередньо спирається на:	На результати вивчення цієї дисципліни безпосередньо спираються:
Потенційно–небезпечні виробничі технології та їх ідентифікація	Виробнича санітарія
Експертиза з охорони праці	Безпека експлуатації будівель і споруд
Основи професійної безпеки та здоров'я людини	Правові основи працезахоронної політики та охорони праці
Безпечна експлуатація інженерних систем і споруд	Соціально-економічні основи охорони праці
Розслідування, облік та аналіз нещасних випадків, професійних захворювань та аварій	Атестація робочих місць за умовами праці

Провідний лектор: __доцент, доцент _Букатенко Н.О.

(посада, звання, ПІБ)

_____ (підпис)